

YOUTH ORGANISATIONS IN THE „GOLDEN AGE”

CS III, Gherghina BODA
Museum of Dacian and Roman Civilisation, Deva

ABSTRACT. The period in which Nicolae Ceausescu ruled Romania is characterized by a fall of his politics towards totalitarianism, fact reflected as well by the party position towards the younger generations. These are regimented in large revolutionary mass organizations meant to create the New Man, creator of a new socialist multilateral developed society, bearing the communist ideals. The children were enrolled in the „Country Hawks” and Pioneer Organizations, and the young in the Union of Communist Youth, all satellites of the Romanian Communist Party, breeding ground for the future party members.

KEY WORDS: organizations, communism, children, youth, Golden Age.

Perioada comunistă ni se prezintă astăzi ca o istorie încă recentă, care se scrie și se rescrie permanent prin amintirile generațiilor care relevă, modelează dar și remodelează încă realitatea acelor vremuri prin amintirile lor-mărturii. Generațiile care încă îmbogățesc memoria colectivă cu fapte și evenimente trăite într-un mod absolut personal dar și colectiv, fapte care au lăsat urme adânci în conștiința lor, care le-au marcat destinele și le-au influențat alegerile de viață, rememorează și reiterează subiectivul în obiectivul unei societăți croite după „chipul și asemănarea” iubiților conducători.

Amintirile acestor generații sunt încă vii și multe fac obiectul unor studii prin care se încearcă captarea profilului unei epoci, care simți cum parcă se prelinge în timp și peste timp, esența acesteia fiind încă prea subtilă pentru a putea fi prinsă într-un tipar. Amintirile diferă, unele sunt frumoase, marcate de evenimente, oameni și locuri care își trimit peste timp parfumul, altele sunt urâte, încărcate de ranchiună, ură sau dispreț pentru o societate care și-a obligat cetățenii să trăiască visul altora, care au ales în numele lor. Tocmai de aceea, încă este nevoie de timp pentru ca lucrurile să se așeze firesc în matca istoriei, să se sedimenteze și să surprindă apoi chintesența acelor timpuri controversate.

Perioada comunistă se distinge prin grija deosebită pe care o acorda generației tinere, aceasta beneficiind de o serie de măsuri menite să formeze în spiritul partidului conducător viitorii cetățeni ai patriei. După modelul partidului unic, tinerele vlăstare ale patriei trebuiau înregimentate în structuri similare, crescute și educate în concepția noii societăți socialiste, în care omul nou se urmărea a fi multilateral dezvoltat, cu competențe cât mai largi pentru a servi

idealurilor comuniste. Imaginea noii societăți, cu cortegiul ei de idealuri surprinse atent în ideologia de partid, trebuia transmisă tinerelor generații care urmau să ducă mai departe această societate idilică în care omul era centrul preocupărilor sale.

De aceea, clasa conducătoare a decis înființarea organizațiilor de copii și tineret prin care aceștia să fie formați în spiritul moralei comuniste, să li se imprime drept scopuri viitoare idealurile și proiectele societății socialiste multilateral dezvoltate, ei urmând a continua munca începută de generațiile precedente. Modelarea conștiințelor începea astfel de la cea mai fragedă vârstă, din anii de grădiniță. Aceasta era vârsta cea mai propice, din punct de vedere psihologic, de la care se putea începe formarea unei personalități care să corespundă noilor idealurilor sociale. În acele vremuri, mamei i se creau condiții cât mai bune de îngrijire a copilului pe perioada când aceasta se afla în câmpul muncii. Existau numeroase creșe și grădinițe care suplineau lipsa mamei pentru o bună parte din zi, când aceasta participa prin muncă la ridicarea patriei pe cote cât mai înalte. Grădinițele erau organizate pe grupe de vârste, programul acestora incluzând nenumărate activități instructiv-educative sub formă ludică. Imaginea conducătorului țării, Nicolae Ceaușescu, se afla în fiecare sală. Acestor activități li se inserau elemente de ideologie de partid care urmăreau formarea unui om nou, a cetățeanului model, cu o puternică conștiință de clasă și națională. Poeziile și cântecele patriotice, în care era preamărită patria, partidul și conducătorul țării, făceau parte din programul educativ. Fiecare zi de activitate începea cu intonarea imnului țării. Educației patriotice i se acorda o deosebită atenție, aceasta dezvoltând latura națională, mândria de a fi român, de a avea strămoși viteji, dreți și curajoși, care se constituiau în modele sociale. Dar cel mai de seamă model social era conducătorul țării, etalonul moral și social care întrunea calitățile pe care trebuia să le aibă fiecare cetățean al țării.

Organizațiile de copii și tineret au fost înființate cu scopul de a crea, după același tipar, cetățeni destoinici și loiali patriei și partidului. Copiii de astăzi erau adulții de mâine și de aceea educația în spiritul noii societăți socialiste trebuia începută cât mai devreme pentru ca roadele să fie pe măsură. Organizația „Șoimii patriei” a fost înființată relativ târziu, în anul 1976 și a fost creația lui Nicolae Ceaușescu. A constituit unica organizație de acest fel din blocul comunist european. La 10 decembrie 1976 s-a constituit *Comisia pentru îndrumarea activității Organizației Șoimii Patriei*, din care făceau parte adulți și pionieri - membri ai Consiliului Național al Organizației Pionierilor (CNOP), reprezentanți ai Ministerului Educației și Învățământului, Comitetului Central al UTC și ai altor ministere, mame eroine etc. Aceasta a avut ca model „Organizația Octombriștilor” din Uniunea Sovietică.

Organizația „Șoimii patriei” era destinată copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 și 7 ani, adică preșcolărilor și școlărilor de vârstă mică, activitatea sa aflându-se sub directă conducere a PCR, îndrumarea activității sale revenindu-i însă Organizației de Pionieri. În volumul editat de CNOP în anul 1985, *Educația comunistă, patriotică, revoluționară a șoimilor patriei*, găsim trasate obiectivele pe care le aveau în vedere cadrele didactice în munca lor educativă: „Cunoașterea Drapelului PCR, recunoașterea portretului tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, informarea copiilor asupra înaltelor funcții pe care le îndeplinesc pe linie de partid și de stat, prezentarea unor aspecte semnificative din copilărie și adolescență, principalele momente din activitatea revoluționară din trecut și din ultimele decenii; sublinierea rolului hotărâtor al tovarășului Nicolae Ceaușescu și al tovarășei Elena Ceaușescu în asigurarea tuturor condițiilor de creștere și educare a copiilor, de dezvoltare economico-socială a patriei noastre. Inițierea asupra unor elemente accesibile lor cu privire la rolul conducător al partidului în societatea noastră, al

calității acestuia de centru vital al națiunii noastre, asupra necesității de a urma întocmai îndemnul și chemările partidului, ale conducerii sale”. De asemenea, prin *Regulamentul* organizației, se stabileau cunoștințele pe care trebuiau să le primească copiii și activitățile ce urmau să le desfășoare: „Cunoașterea de către copii a tradițiilor luptei poporului nostru, a clasei muncitoare și a PCR, (...) prețuirea de către copii a realizărilor istorice obținute în construcția socialismului, a activității pe care o desfășoară clasa muncitoare, întregul popor, eroii muncii socialiste și fruntașii în producție în uzine, pe șantiere și ogoare, (...), serbări și spectacole prilejuite de aniversarea unor evenimente din istoria patriei și a partidului”.

Pentru a se sublinia importanța acestei înregimentări, se crea un cadru extrem de fastuos la intrarea copiilor în această organizație. Astfel, în prezența părinților, a unor persoane notabile ale localității și ai unor reprezentanți ai PCR de la nivel local sau central, pionierii înmânau grupelor de „șoimi ai patriei” principalele însemne ale organizației, drapelul, fundele și insignele, obiecte cu o mare încărcătură simbolică. Drapelul organizației avea formă dreptunghiulară, era de culoare roșie, pe o parte era tricolorul, iar pe cealaltă parte, în centru, era așezată emblema înconjurată de inscripția cu majuscule galbene „Organizația Șoimii patriei din RS România”. Dar cel mai important moment era cel al depunerii jurământului sau legământului, care suna astfel: „*Eu, Șoim al Patriei, mă angajez; / Poporului credință să-i păstrez; / Să fiu cinstit și drept; oricând/ Să apăr și să cânt acest pământ*”.

Pentru întărirea sentimentului de mândrie că fac parte dintr-o asemenea organizație, copiilor li s-a impus o uniformă gândită atât pentru fete, cât și pentru băieți (fustiță sau pantalon albastru, bluză portocalie cu epoleți, fundă roșie cu tricolor, pălărie albastră, ciorapi albi și ecuson), menită să-i evidențieze oriunde și oricând.

Din Organizația „Șoimii Patriei”, elevii de clasa a II-a treceau în Organizația de Pionieri. Conform *Statutului Pionierilor* „Organizația Pionierilor este organizația revoluționară de masă a copiilor, uniunea tuturor detașamentelor și unităților de pionieri din Republica Socialistă România. Ea cuprinde școlari între 7 și 14 ani și contribuie, împreună cu școala și familia, la educarea și formarea comunistă a tinerei generații”. Se urmărea în mod expres cunoașterea și înțelegerea politicii partidului unic conducător în vederea mobilizării copiilor de a-și aduce contribuția la înfăptuirea acesteia, educarea acestora în spiritul internaționalismului socialist, al prieteniei cu copiii din țările socialiste, dezvoltarea sentimentului de solidaritate cu lupta popoarelor pentru libertate și independență națională, pentru progres social, educarea în spiritul eticii și echității socialiste, cultivarea unor valori morale înaintate, dezvoltarea dragostei și respectului față de muncă, păstrarea cu grijă a bunurilor obștești, pregătirea pentru apărarea patriei, cunoașterea și ocrotirea naturii, desfășurarea de activități tehnico-aplicative și științifice, cultural-artistice, sportive, stimularea curiozității și a setei de cunoaștere etc.

Organizația de Pionieri își avea rădăcinile în organizația „Pionierii României”, creată la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial și care, în 1947, a fost încadrată în „Uniunea Asociațiilor de Elevi din România” (UAER), subordonată Uniunii Tineretului Comunist până în anul 1966, când Comitetul Central al Partidului Comunist Român, prin plenara din luna aprilie, a decis autonomia acestei organizații, materializată prin conducere proprie, Statut și Regulament propriu. Însă cea mai veche organizație de copii din țările comuniste este cea înființată în anul 1922 în Uniunea Sovietică, inițial purtând numele de „Tinerii pionieri „Spartacus”, din 1924 schimbându-și numele în „Organizația de Pionieri V.I. Lenin”. Și în alte țări au existat asemenea organizații de copii: în China („Micii ostași roșii”), Bulgaria („Septembriștii”), Ungaria („Micii

toboșari”), Republica Democrată Germană („Micii pionieri” pentru clasele I-IV și Organizația de Pionieri „Ernst Thelmann” pentru clasele V-VIII), Polonia (Organizația „Harterilor”), Vietnam („Ho Si Min” și „Copiii lui august”), Franța (Pioners des Frances), Finlanda („Uniunea democratică a pionierilor finlandezi”), precum și în Suedia, Norvegia, Italia sau Belgia.

Rolul Organizației de Pionieri este clar definit de *Statutul* acesteia, care declara că „Organizația Pionierilor educă școlarii în spiritul patriotismului socialist, al dragostei și devotamentului nemărginit față de poporul nostru, față de Republica Socialistă România, față de Partidul Comunist Român, ajută pe toți copiii să cunoască tradițiile și trecutul glorios de luptă ale poporului și ale clasei muncitoare pentru eliberarea națională și socială, să îndrăgească frumusețile și bogățiile țării, le cultivă mândria patriotică pentru realizările obținute în construcția socialismului”.

Intrarea în rândul pionierilor, ca și în cazul șoimilor patriei, se făcea într-un cadru festiv, cu mare pompă, dobândirea statutului de pionier echivalând cu obținerea unei mari victorii personale și sociale. Nu de puține ori festivitatea avea loc în locuri deosebite, cu încărcătură istorică, la Palatul Pionierilor sau în curtea școlii, sub drapelul țării și al organizației. Cu această ocazie, cu mâna pe drapel, era rostit angajamentul „*Eu, (numele și prenumele), intrând în rândurile Organizației Pionierilor, mă angajez să-mi iubesc patria, să învăț bine, să fiu harnic și disciplinat, să cinstesc cravata roșie cu tricolor*”, apoi legământul „*Voi învăța și voi munci pentru a deveni fiu de nădejde al patriei mele republica Socialistă România. Voi fi credincios poporului și Partidului Comunist Român. Voi respecta neabătut îndatoririle pionierești*”. Deviza pionierilor era „*Pentru gloria poporului și înflorirea României socialiste, pentru cauza partidului – înainte!*” iar răspunsul, însoțit de salutul pionieresc, era „*Tot înainte!*”. După cum se observă, tot aceste ceremonial de intrare în rândul pionierilor era ritualizat și încărcat de o deosebită importanță socială.

Și pionierii aveau o uniformă, care se purta în cadrul festivităților pionierești sau la diverse evenimente și activități. Aceasta era alcătuită din pantaloni/fustă plisată bleumarin, cămașă albă cu epoleți, bască și ciorapi albi trei sferturi, cravata roșie cu tricolor, insignă, trese pe epoleți sau șnururi vișinii pentru comandanții de grupă, galbene pentru cei de detașament și albastre pentru comandanții de unitate. Dacă inițial influența sovietică s-a reflectat și în culoarea roșie a cravatei, după 1966 se remarcă o detașare de modelul sovietic prin imprimarea unui caracter național mișcării pionierești, reflectat și în cravata pionierilor, acesteia punându-i-se pe margine tricolorul.

Din punct de vedere organizatoric, pionierii formau grupe, detașamente și unități, activitatea fiindu-le îndrumată de comandanți-instructori. În orașele mai mari au fost înființate Case ale Pionierilor în cadrul cărora pionierii desfășurau diverse activități extrașcolare organizate în cercuri (acvaristică, astronomie, radio amatori, teatru, dansuri populare, dansuri moderne, ceramică, sculptură, pictură etc.). La București a fost înființat Palatul Pionierilor. Cert este că PCR manifesta o grijă deosebită pentru educarea tinerilor și în timpul liber, oferind alternative diverse: cercuri pe diverse domenii, activități artistice, sportive, organizarea de manifestații cu caracter aniversar la care erau obligați să participe (Ziua Internațională a Muncii, aniversarea PCR, a zilei de naștere a lui Nicolae Ceaușescu, aniversări istorice, Ziua Națională a României etc.), festivaluri culturale (Cântarea României), concerte de muzică, întreceri sportive (Daciada).

Ultima organizație de tineret, înainte de a deveni membru de partid, a fost Uniunea Tineretului Comunist. Începuturile sale au iscat multe controverse datorate mistificării datelor

istorice de către PCR după venirea la putere. Cert este că formele inițiale ale uniunii de tineret au fost create după modelul sovietic. S-a ajuns totuși la un compromis, **Conferința generală a tineretului socialist** din 19-20 martie 1922 fiind unanim acceptată ca data de naștere a acestei uniuni de tineret. Istoria UTC-ului a fost strâns legată de cea a partidului cărui i s-a subordonat încă de la înființare. În 1922 era cunoscută sub denumirea de Mișcarea Tineretului Socialist, din 1923, Uniunea Tineretului Socialist, din 1924, Uniunea Tineretului Comunist, din martie 1949 s-a numit Uniunea Tineretului Muncitor, iar din 1965, din nou Uniunea Tineretului Comunist. În anul 1924, atât PCR, cât și aripa sa tânără, UTC-ul, au fost scoase în afara legii, perioadă în care au activat în ilegalitate. După 23 August 1944, când PCR-ul a preluat puterea politică a țării cu ajutorul sovieticilor și a Armatei Roșii, UTC-ul a revenit în forță, într-un cadru politic extrem de favorabil. Primul secretar general a fost Nicolae Ceaușescu, ales pentru activitatea sa deosebită desfășurată îndeosebi în perioada de ilegalitate, arestarea și detenția repetată cântărind mult în alegerea sa în această funcție importantă.

Începând cu sfârșitul anului 1944, pentru a aduce sub umbrela sa cât mai mulți tineri, PCR a gândit și aplicat un plan diversionist de creare a mai multe organizații de tineret, de fapt simple paravane ale UTC-ului, în vederea creării iluziei de libertate de alegere democratică a organizației în care tinerii doreau să activeze. Astfel, au fost create următoarele organizații: în septembrie 1944 - Frontul Unic al Tineretului Muncitoresc, în octombrie 1944 - Frontul Național Democrat al Tineretului, în ianuarie 1945 - Mișcarea Tineretului progresist din România, în aprilie 1945 - Tineretul Progresist, în august 1946 - Federația Națională a Tineretului Democrat din România, puțin mai târziu Frontul Democrat Universitar transformat în mai 1947 în Uniunea Națională a Studenților din România, în februarie 1948 - Organizația Tineretului Sătesc și Uniunea Asociațiilor de Elevi, apoi Tineretul Uniunii Populare Maghiare, Frontul Tineretului Democrat Evreu. Paleta de organizații era foarte largă, pe categorii sociale sau pe etnie. Înregimentarea unui număr destul de mare de tineri în aceste organizații a determinat partidul să treacă la acțiunea de epurare a elementelor considerate prea democratice, cu vederi liberale, țărăniști și legionare sau nu prea convinse de ideologia comunistă, acțiune demarată puternic în anul 1948. PCR-ul urmărea totodată și unificarea acestor organizații de tineret, fapt realizat la congresul din 19-21 martie 1949, când a luat naștere Uniunea Tineretului Muncitor, prim-secretar fiind ales Gheorghe Florescu.

Formarea organizației unice a dus la excluderea a peste 34.000 de activiști și membri, considerați „elemente dușmănoase” (chiaburi, foști membri ai partidelor democratice, foști legionari, activiști ai cultelor religioase, minoritari, membri care nu respectau deciziile etc.).

Venirea la putere a lui Nicolae Ceaușescu a schimbat optica politică asupra organizației de tineret, acesta demarând o amplă politică de atragere a tinerilor în UTC. Dacă în 1960 erau înscriși în UTM 1.900.000 de tineri, în 1971 erau deja 2.400.000 iar în 1985 erau 3.900.000 de membri.

Atât UTC-ul, cât și sateliții săi, Organizația de Pionieri și „Șoimii Patriei”, răspundeau politicii partidului de includere a unui număr cât mai mare de tineri în organizațiile de masă menite să formeze omul nou corespunzător noii societăți socialiste multilateral dezvoltate, conform principiilor și ideologiei partidului comunist.

Pentru ca membri acestor organizații să se simtă importanți și totodată să fie mai ușor de manipulat, s-au editat reviste proprii, printre cele mai importante numărându-se: „Scânteia Tineretului”, „Luminița”, „Arici pogonici”, „Licurici”, „Cravata Roșie”, „Cutezătorii”, „Șoimii

Patriei”, „Știință și Tehnică”, „Racheta Cutezătorilor”, „Tehnum”, „Viața Studențească”, „Amfiteatru” și altele. Aceste publicații periodice erau strict monitorizate și controlate de PCR, cenzura fiind extrem de atentă la tot ceea ce ieșea de sub tipar.

Concluzii

Organizațiile revoluționare de masă ale copiilor au în comun faptul că sunt organizate și își desfășoară întreaga activitate conform unui statut și a unui regulament, sunt profund patriotice, au însemne și uniforme proprii, au un anumit cod moral, angajamente, jurăminte sau legăminte distincte pe care le rostesc la intrarea în organizație și pe care au obligația să le respecte întotdeauna. UTC-ul, la rândul său, are aceleași elemente comune cu cele ale organizațiilor de copii, cu excepția uniformei. Prin toate acestea se urmărea o uniformizare a gândirii și comportamentului membrilor, în acest mod putând fi mai ușor controlați și manipulați.

Partidul unic conducător, într-un fel, se substituie familiei în procesul educativ, modelând personalitatea tinerelor vârstare în conformitatea cu ideologia partidului, cu scopurile noii societăți socialiste în vederea creșterii și educării viitorilor cetățeni ai patriei. Totul este subordonat cerințelor sociale, clădirii noi societăți, formării omului nou, de tip comunist.

În procesul instructiv-educativ un accent deosebit se pune pe ideea de națiune, stat și patrie, urmărindu-se în mod deosebit dezvoltarea sentimentului patriotic, a însușirii principiilor de etică și echitate comunistă, a sentimentului de mândrie națională, de responsabilitate socială, de dragoste pentru muncă și învățătură. Un accent deosebit se pune pe istorie, cunoașterea trecutului nostru fiind o datorie de onoare a fiecărui cetățean, pe natură și ocrotirea acesteia, pe cunoașterea frumuseților și monumentelor patriei, în acest sens fiind încurajate excursiile, drumețiile și taberele școlare și universitare, organizate la munte și la mare. Copilului și tânărului îi erau inoculate sentimentele de sinceritate, curaj, abnegație, loialitate, spirit colectiv și civic, moralitate, întrajutorare, simț autocritic, onestitate, sentimentul de apartenență la o colectivitate și de empatie cu ceilalți, spiritul de echipă ș.a.

Cert este că, trecând dincolo de îndoctrinarea ideologică a tinerelor generații, educația pentru muncă, cunoaștere și respect pentru realizările înaintașilor, educarea în spiritul moralei și al patriotismului, al respectului pentru celălalt și al spiritului de întrajutorare, au constituit plusuri pentru dezvoltarea personalității acestora.

Comunismul, cu plusurile și minusurile sale, este o perioadă a istoriei noastre pe care încă o disecăm și o analizăm, încercând să o creionăm într-un mod cât mai obiectiv pentru ca generațiile care nu o cunosc decât din cărți sau din amintirile adulților, să o perceapă sub toate aspectele sale, să o înțeleagă ca pe o realitate trăită care încă nu s-a așezat bine în albia istoriei și ale cărei ecouri târzii încă se resimt în societatea de astăzi.

Referinte:

http://www.liis.ro/~bc/pagini/concursuri/web-design/9C_6/soimi.htm, accesat la 25.03.2015.

<http://www.evz.ro/soimii-patriei-indoctrinarea-copilariei-422522.html>, accesat la 5.04.2015.

ANGHEL, Costin, „Șoimii Patriei, „viitorul de aur” al țării”, <http://jurnalul.ro/scinteia/special/soimii-patriei-viitorul-de-aur-al-tarii-319349.html>, accesat la 5.04.2015.

- <http://jurnalul.ro/scinteia/special/statutul-pionierilor-512218.html>, accesat la 6.04.2015.
- http://www.liis.ro/~bc/pagini/concursuri/web-design/9C_6/pionierii.htm, accesat la 6.04.2015.
- MIHALCEA, Eugenia, „Am cravata mea, sunt pionier”, <http://jurnalul.ro/scinteia/special/am-cravata-mea-sunt-pionier-512217.html>, accesat la 5.04.2015.
- MIHALCEA, Eugenia, „Am cravata mea, sunt pionier”, <http://jurnalul.ro/scinteia/special/am-cravata-mea-sunt-pionier-512217.html>, accesat la 5.04.2015.
- TABĂRĂ, Radu, „Principalele distincții oferite de Organizația Pionierilor din Republica Socialistă România”, <http://www.scipio.ro/documents/201869/340180/printPDFFile.pdf>, accesat la 6.04.2015.
- ¹<http://www.universulromanesc.com/ginta/threads/2025-Organizațiile-de-masa-Uniunea-Tineretului-Comunist-cap-I-S15>, accesat la 5.04.2015.
- DIAC, Cristina, „File din istoria UTC”, <http://jurnalul.ro/scinteia/special/file-din-istoria-utc-506242.html>, accesat la 5.04.2015.
- CIOFLÂNCĂ, Adrian, „Rolul UTC în angrenajul totalitar”, <http://www.revista22.ro/rolul-utc-in-angrenajul-totalitar-3329.html>, accesat la 5.04.2015.